

Výběrové šetření
pracovních sil
(VŠPS)

- Statistické šetření, které poskytuje údaje o **celkové zaměstnanosti a nezaměstnanosti obyvatelstva** (...a další související údaje)
- Šetření je **kontinuální** (v ČR již od roku 1992) a jeho výsledky jsou **publikovány za (kalendářní) čtvrtletí**
- Šetření respektuje **doporučení ILO** (*„Rezoluce o statistice ekonomicky aktivního obyvatelstva, zaměstnanosti, nezaměstnanosti a podzaměstnanosti” - 1982*). a splňuje i definice EUROSTATu (závažnost některých otázek, od 2002 plně harmonizován)

PŘEDMĚT ŠETŘENÍ

- **Domácnosti** v náhodně vybraných bytech, resp. osoby v těchto domácnostech
- Šetření se týká **všech osob obvykle bydlících v bytě** (nezáleží na typu pobytu – trvalý, dočasný, apod.)
- **Samostatně hospodařící domácnost** je považována za samostatnou jednotku (více SHD v bytě)
- V rámci SHD se zjišťují základní vzájemné vztahy a základní sociologické a demografické informace o členech domácnosti

METODIKA ŠETŘENÍ

- Rozlišují se osoby **do 15 let a starší než 15 let**
- Šetřené charakteristiky každého respondenta jsou vztaženy k jeho **postavení (skutečné aktivitě na TP) v referenčním týdnu** (nikoli obvyklé postavení), a dle toho je zařazen do příslušné kategorie

Populace celkem	populace 0-14 let	ekonomicky neaktivní			14,4%
	populace 15 a více let	ekonomicky aktivní (pracovní síla)			35,0%
		Zaměstnaní v NH	zaměstnaní v CS		47,1%
			příslušníci armády		0,2%
nezaměstnaní				3,3%	

- U osob **mladších než 15 let** se sledují jen základní údaje týkající se **vztahu k osobě v čele domácnosti, věku, pohlaví, národnosti a státní příslušnosti**
- Za osoby **15ti leté a starší** jsou zjišťovány **podrobné údaje o ekonomické aktivitě a vzdělání a otázky se vztahem k jejich uplatnění na trhu práce**

METODIKA ŠETŘENÍ

- **Zjišťuje se (15+):**
 1. **aktuální struktura zaměstnanosti** podle pohlaví, věku a kvalifikace, odvětví a charakteru zaměstnání respondentů;
 2. **údaje o podzaměstnanosti, souběhu zaměstnání a mobilitě pracovních sil.**
 3. **informace o celkové nezaměstnanosti a jejím charakteru, o struktuře nezaměstnaných** z hlediska sociálního, profesního, kvalifikačního, délky trvání nezaměstnanosti aj.
- Šetření postihuje prakticky **všechny skupiny obyvatelstva** - výjimku tvoří **osoby bydlící dlouhodobě v hromadných ubytovacích zařízeních**. Z toho důvodu jsou údaje za určité skupiny obyvatelstva, zejména **za cizí státní příslušníky** žijící a pracující na území republiky, **k dispozici v omezené míře.**

METODIKA ŠETŘENÍ

- šíře šetření umožňuje posoudit **uplatnění obyvatelstva na trhu práce** z hlediska výše uvedených ukazatelů
- Proti běžnému výkaznictví a dalším evidenčním zdrojům šetření umožňuje kvalifikovaně odhadnout nejen výši a charakter zaměstnanosti a **celkové nezaměstnanosti z různých hledisek**, ale i **rozsah a charakter ekonomické neaktivity** obyvatelstva.

ŠETŘENÝ VZOREK

- náhodně vybrané byty
- vzorek cca **27 tis. bytů**
(v prvních letech vzorek asi 23 (26) tis. bytů, což bylo asi **0,7 % všech trvale obydlených bytů v ČR**)
- asi **64 tis. Respondentů**
(z toho 54 tis. starších 15 let)
- Každá domácnost je šetřena **5 čtvrtletí** (kvůli srovnatelnosti ve stejném období následujícího roku) = pro každé VŠPS **změna 20 % vzorku**

VZOREK ŠETŘENÍ VŠPS ZA 2. ČTVRLETÍ 2007

Počet domácností a osob 15tiletých a starších ve výběrovém souboru

ČR celkem	Kraje													
	Hl. m. Praha	Středočeský	Jihočeský	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký	Královéhradecký	Pardubický	Vysočina	Jihomoravský	Olomoucký	Zlínský	Moravskoslezský
Počet domácností ve výběrovém souboru														
26141	2081	3092	2122	1753	1365	1634	1264	1299	1575	1452	2583	1491	1602	2828
Počet osob 15tiletých a starších ve výběrovém souboru														
54405	3885	6400	4329	3675	2763	3214	2600	2743	3261	3119	5792	3194	3563	5867

DOPOČET ÚDAJŮ

- **Všechny údaje** z výběrového souboru jsou **převáženy na věkovou strukturu obyvatelstva podle demografické projekce středních čtvrtletních stavů** pro výběrové šetření pracovních sil (oddíl IV. C - Obyvatelstvo). Uvedený způsob přepočtu nejlépe koresponduje s okruhem osob zahrnutých do šetření (trvale bydlící obyvatelstvo).
- Užívají se **intervaly spolehlivosti**
- Díky malému vzorku a vysoké míře dopočtu jsou údaje vhodné pouze do úrovně krajů (regiony NUTS 3)

POUŽITÉ ZDROJE A ČÍSELNÍKY

CZ-NUTS	Územní členění je prováděno v souladu s Klasifikací územních statistických jednotek (CZ-NUTS) platnou od 1. ledna 2000.
Obyvatelstvo	Demografická projekce středních čtvrtletních stavů pro výběrové šetření pracovních sil na základě definitivních údajů k 31. 12. 2006 po promítnutí změn v administrativním členění republiky a predikce vývoje přirozeného pohybu a salda migrace ve 2. čtvrtletí 2007.
ISCED 97	Údaje o úrovni (stupni) a o skupinách oborů, resp. oborech vzdělání podle mezinárodní klasifikace ISCED 97, UNESCO, listopad 1997.
OKEČ	Údaje o odvětví činnosti jsou členěny podle kategorií průběžně aktualizované Odvětvové klasifikace ekonomických činností (OKEČ). Klasifikace je kompatibilní s mezinárodní klasifikací NACE, rev. 1.1.
KZAM	Zaměstnání je klasifikováno podle KZAM vydané ČSÚ v roce 2001, 2. vydání. Klasifikace je kompatibilní s mezinárodní klasifikací ILO ISCO-88.
CZ-ICSE	Postavení v zaměstnání je klasifikováno podle skupin CZ-ICSE z roku 1998, které odpovídají jednotlivým kategoriím mezinárodní klasifikace ICSE-93.

PUBLIKACE VŠPS

- čtvrtletní publikace VŠPS (vždy o 3 měsíce později než bylo šetření):

Zaměstnanost a nezaměstnanost v ČR podle výsledků výběrového šetření pracovních sil - 2. čtvrtletí 2007

- Roční srovnání situace na trhu práce:
Trh práce v České republice (1993 – 2006)

ZAMĚSTNANOST A NEZAMĚSTNANOST V ČR PODLE VÝSLEDKŮ VŠPS - 2. čtvrtletí 2007

- **I. CHARAKTERISTIKA POPULACE ČR** – struktura obyvatelstva (věk, vzdělání), ekonomické postavení populace ((ne)zaměstnaní, neaktivní...), postavení populace před rokem
- **II. ZAMĚSTNANOST V NÁRODNÍM HOSPODÁŘSTVÍ**
- **III. ZAMĚSTNANOST V CIVILNÍM SEKTORU** – postavení v zaměstnání, odvětví, zaměstnání na dobu určitou, podzaměstnanost, aktivita OZP
- **IV. NEZAMĚSTNANOST** – charakteristiky nezaměstnaných, dlouhodobá nezaměstnanost
- **V. ČASOVÉ ŘADY ZÁKLADNÍCH UKAZATELŮ** - jediné (hlavní) zaměstnání, druhé zaměstnání, míra nezaměstnanosti

PŘÍLOHY – odhady intervalů spolehlivosti

TRH PRÁCE V ČESKÉ REPUBLICE 1993 - 2006

- **I. OBYVATELSTVO ČESKÉ REPUBLIKY** – charakteristika populace a pracovní síly
- **II. ZAMĚSTNANÍ V NÁRODNÍM HOSPODÁŘSTVÍ** – zaměstnané osoby
- **III. NEZAMĚSTNANÍ** - nezaměstnané osoby
- **IV. MÍRY** - míra nezaměstnanosti (umožňuje spočítat i SPECIFICKÉ MÍRY NEZAMĚSTNANOSTI), míra ekonomické aktivity
- **PŘÍLOHY** – odhady intervalů spolehlivosti

Vše je hodnoceno z **územního hlediska** (kraje, oblasti), dále dle **ekonomických klasifikací** (ISCED...), dle **demografických charakteristik** (pohlaví, věk)